

Järntorgsbrunnen

Visste du att Frihetsgudinnan inte bara finns i New Yorks hamn utan även här i Göteborg, närmare bestämt här på Järntorget? Jag ska snart berätta var du ser henne!

Järntorgsbrunnen är skapad av Tore Strindberg, som var kusin till författaren August Strindberg, och bror till Nils Strindberg som omkom i samband med Andreexpeditionen till Nordpolen.

Det riktiga namnet ska egentligen vara De Fem Världsdelarna, och runt den stora bronsurnan hade konstnären satt fem kvinnofigurer som symboliserar de fem världsdelarna.

det är figuren som representerar Amerika som mycket passande håller en liten kopia av Frihetsgudinnan i sin hand, sittande på en sten med inkareliefer. Europa speglar sig och Australien rider på en sköldpadda.

Inuti brunnskaret hittar vi trettio äldre järnstämplor ritade efter en stämpelbok från 1845. Här vägdes och kontrollerades ju järn som senare exporterades över hela världen.

Stämplarna är från de bruk som järnet kom ifrån i Dalaland, Värmland, Småland och Västergötland. Konstverket skulle bland annat minna om den stora järnvåg som låg här från slutet av 1700-talet och

under nästan hela 1800-talet, och som gett torget dess namn.

Brunnskaret i gjutjärn är utformat under medverkan av arkitekt Carl Bergsten och gjuten vid Näfveqvarns Bruk.

Järntorgsbrunnen invigdes under pompa och ståt den 12 oktober 1927, bland annat med tal av stadsfullmäktiges ordförande och musik av Kungliga Göta artilleriregementes musikkår.

Brunnens nuvarande läge var också dess ursprungliga. Men när trafiken runt Järntorget ökade fick torget utgöra en rondell för biltrafiken flyttades brunnen för en tid. Då fanns här också en vändslinga för spårvagn.

Källa:

Bok: "Göteborg berättar". Bengt A Öhnander. ISBN 91-85414-75-1